

Izhaja, izvešil, ponedeljek, vsak dan z
Asijske št. 20, I. nadstropje. Dopoln
pisma se ne sprejemajo, rokopisi a
Dr. L. Berce. — Lastnik tiskarna Edino
znaj za mesec: L. 7.—, 3 mesece L. 19.50
za inozemstvo mesečno 5 litr več. — Tele

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent.
osmrtina, zahvale, poslanice in vabil po L. 1.—, oglasi denarnih zvezdov
cem po L. 2.—. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2.—. — Oglasi
naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno uprav. Edinosti, v Trstu, ulica sv.
Franciška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Italijanski glas o kulturnem snovanju Slovencev

Gospod Umberto Urbanaz - Urbani po-
roča v »Piccolu«, da je Italo Maffei (s po-
močjo gospe Fani Sinkovec-Mayerjeve
iz Ljubljane) priobčil pesnitev Otona Zu-
pančiča »Duma« v lepem italijanskem
prevodu. V predgovoru da pripoveduje
Maffei, da je bilo to delo pripravljeno za
tisk že v letu 1922., toda ni moglo na
dan, ker ni bilo še rešeno pereče reško
vprašanje. »Danes pa je — naglašja Maf-
fei — odprta svitla pot sporazuma med
Italijo in Jugoslavijo».

Dalje: »Knjiga naj ne bo samo znak
zanimanja za slovnost naših sosedov, mar-
več tudi v vzpodbudo književnemu dru-
štvu v Ljubljani, ki se je lotilo prevajanja
prvih italijanskih pesnikov, med njimi tudi
Gabriela D'Annunzio».

Nato podaja gospod Maffei kratek opis
razvoja slovenskega slovstva od dobe re-
formacije, od Trubarjevega prevoda sv.
pisma preko časov barona Zoisa in Vod-
nika do Kopitarja, Čopa in do klasičnega
pesnika in ustvaritelja pesniškega jezika,
ki ga slovensko ljudstvo imenuje svojega
Petrarca, Frana Prešerna. Po kratki dobi
letargije so imeli Slovenci — pripoveduje
pisec dalje — Levstika, Jurčiča, Jenka,
Stritarja, a v današnjih dneh melodioznega
Gregorčiča, revolucionarnega Aškercu,
romantika Tavčarja, najznejšega Meška,
a pred vsemi: Ivana Cankarja in Otona
Zupančiča.

Vemo, da to kar pripoveduje g. Maffei
do tu, ni nič novega za našo javnost. Ven-
dar smo posneli izvajanja g. Maffeja,
da ugotovimo, da so se italijanski knji-
ževniki začeli zanimati za književno sno-
vanje Slovencev in da tako doznava ita-
lijanska javnost, da ima naš narod lastno
slovstvo, ki ima svojo zgodovino in na ka-
tero smo Slovenci lahko ponosni. Saj
pravi tudi Urbanaz, da kratki Maffei-jev
oris predloži razvoj slovenske literature
od nje začetkov pa do današnjih dni. Po-
sebnost se bavi Maffei z Zupančičem. Ker
pa je spisal svojo knjigo že pred dvema
letoma, ni mogel govoriti o dramaturgu
Zupančiču, ker ni bil še objavljen iz-
med svojih glavnih del: »Veroniko Dese-
niko».

Pesnitev »Duma«? Urbanaz odgovarja:
»To je biser umetnosti in inspiracije, o
katerem se je razpravljalo več, nego o
vseh lirskih zbirkah Zupančiča. Po mo-
jem mnenju se more ta pesnitev postaviti
na stran »Grobov« (Sepolari) Foscola. Ti
dve pesnitvi nimata sicer iste klasične le-
pote. Je pa nekaj v pesnitvi življenja, kar
me spominja na pesnitev smrti. Dotim je
Foscolo črnogled, ki vidi povsod le smrt
in njeno razdevanje, je pesnitev Otona
Zupančiča pesnitev življenja, ki utrja mi-
šice, možgane in človeška srca. To je vi-
harno, hrupno in nemirno vsakdanje živ-
ljenje, ki prenaša svoje breme z enega
kontinenta na drugega, iz male Slovenije v
oddaljene kraje onkraj oceana, od mirnih
patrijarhalnih poljan v turbine tvornice in
rudnikov. »Duma« je pesnitev domovine
in človečanstva. Vrste človeštva, razpr-
šene po svetu, učijo pesnika Zupančiča,
da se domovina ne omejuje le na svoja
polja, gore, reke, marveč obema vse
svoje sinove, vse bregove morja človečanst-
va. V pesnitvi Zupančiča izginja nesogla-
sje med vasjo in mestom, med deželo
in deželo, kontinentom in kontinentom,
med domovino in človečanstvom. Take in
slučne ideje, ki po triumfu sablje dona-
šajo zmago človeškega bratstva, dela,
kulture in civilizacije, odzvanjajo iz verzov
Zupančičevih!».

Urbanaz ugotavlja, da je Maffei-jev
prevod jasen, točen, neizumetničen. Pre-
vajanje iz slovensčine, ohranjač ritem
in rimo, posebno pa prevajanje Zupa-
nič, čegar poezija ima toliko pestrosti
kolorita — ni lahka.

Tako ocenjuje spis v »Piccolu« pes-
niško veličino in globino duše slovenskega
pesnika Otona Zupančiča. Zaključuje pa:
»Prevod Italo Maffeja je nov dokaz, da
se tudi na kulturnem polju snujejo vedno
tesnejši stiki med Italijo in Jugoslavijo.
Poleg drugih naših triumfov danes v
Ljubljani in v Zagrebu Pirandello. Jutri
bodo triumfirali v Italiji Ivo Vojnovič,
Oton Zupančič, Borisov Stanković! Danes
že morejo Italijani v Jugoslaviji in Ju-
gosloveni v Italiji ponavljati besede Otona
Zupančiča: »Kje je tujina?... vina in
hleba dobil sem in dobro besedo, šla mi
je v slast bolj od vina in hleba».

V tem spisu g. Urbanaza in njegovih
prejšnjih (n. pr. nedavno o Mešku) naj-
dejo primeren pouk tisti italijanski poli-
tiki, ki hočejo slovensko vprašanje v Ita-
liji predložiti le kot funkcijo v odnosih
med Italijo in Jugoslavijo. Sicer da bi se
ne bilo treba niti zmeniti za to vprašanje.
Stvar pa je drugačna. Spisi g. Urbanaza
dokazujejo, da imajo Slovenci svojo staro
kulturno zgodovino in da gre torej za
dve kulturni količini na obeh straneh, ki
sedaj nadovezujejo medsebojne stike. To
dejstvo, tako nazorno dokazano po g. Ur-
banazu, bi moralo pač biti odločilno tudi
za razvoj odnosov med Italijani in Slo-
venci v Italiji sami! Mesto tega se pa, žel,
tudi tu uveljavlja dvojna mera v preso-
janju, ki jo povzročajo — predsedniki Ni
pa dvoma, da je temeljito medsebojno
spoznavanje tista pot, ki vodi do odprave
takih predsodkov in njih škodljivih po-
sledic. Spisi, s katerimi g. Urbanaz se-

Mussolinijev govor v Milanu

Prisega prostovoljne milice

RIM, 28. Po vseh pokrajinskih mestih
Italije se je vršila danes ob 11. uri prisega
prostovoljne milice. Glavno zbiranje mi-
lice je bilo v Milanu in Rimu. Prisegi v
Milanu je prisostvoval tudi ministri
predsednik Mussolini. List »Giornale d'I-
talia« piše glede zaprisežnih ceremonij
med drugim tudi sledeče: Želimo, da bi
se prisega zvestobe ustavi ne pozabila v
dejanjih in besedah. »Mondo« ne prinaša
o prisegi nikakih komentarjev. List »Po-
polo« pravi, da je odsotnost bojevnikov
pri proslavi obletnice pohoda nad Rim tak-
o značilna, da ne potrebuje nikakega
komentarja.

Po zaprisegi milice je nagovoril Musso-
lini zbrane množice in je med drugim iz-
javil tudi sledeče:

»Kaj moremo pred našimi silami, pred
manifestacijami naše zvestobe majhni in
srednje-vredni politiki, ki fantazirajo o
preteklosti, katero smo že davno pokopali
in ne vstane nikdar več?»

Črnosrajčniki! Mnogo zaslug ste si ste-
kli za narod; fašistovska vlada je izvršila
plemenite in velike reči med največjimi
težkočami in med težkočami, ki so jih
ustvarjali naši nasprotniki. Na tem trgu,
pred vami, ki ste čuvalji mojega in na-
šega ognja, ponavljam svečano: »Nazaj se
ne vrnemo več».

Pozno v noči prihajajo iz vseh večjih
italijanskih mest poročila o zaprisežnih
slavnostih milice, ki so se vršile v popol-
nem redu in brez nikakih incidentov.

Pričetek dela za reformo ustave

Otvoritevna seja komisije petnajstorce

RIM, 28. Danes se je vršila otvoritevna
seja komisije petnajstorce, ki ima nalog,
da pripravi načrt za reformo ustave v
smislu želje sedanje vlade. Ob tej priliki
je ministri predsednik Mussolini naslo-
vil na sen. Gentileja, predsednika komi-
sije petnajstorce, naslednjo poslanico: Že
dejstvo, da bo pričela petnajstorca s svo-
jim delom ob proslavi 11. obletnice pohoda
nad Rim, je pomembno, ker gre tu za
idealno nadaljevanje med dogodki okta-
bra 1922. in med začetkom dela, ki mora
ustvariti nove zakone in sredstva primer-
na razvoju časa. Tu ne gre za to, da bi
se ustava ovrgla, pač pa, da se jo izpo-
polni in ji odvzamejo nerabni deli in se
nadomestijo z novimi. Ustanove, ki so se
pojavele v državi šele 1848 — kakor ban-
ke, industrija, častikarstvo — so zavzeli
velik razmah. Nedotakljivost ustave je
ustavni nesmisel. Nič ni nespremenljivega
v zgodovini. Niti narodi. Tudi oni imajo
svoj razvoj. Če bi moral reasimirati v eni
besedi svojo misel glede dela, ki ga imate
začeti, bi vam rekel le to: Ne bojte se,
da vas bodo smatrali za predrzne in to
bodisi pri ohranitvi starih določb, bodisi
pri uredbi novih.

Časnikarji stenografi zahtevajo spošto-
vanje pridobljenih pravic

RIM, 28. Včeraj se je vršilo tu tretje
zborovanje narodnega združenja časti-
karskih stenografov. Zastopani je bil med
drugimi mesti tudi Trst.

Po daljšem razpravljanju je bil odobren
dnevni red, ki pravi, da morajo zastopniki
časnikarjev v komisiji, ki formulira novo
pogodbo, zahtevati prehodno formulo, ki
se nahaja v pogodbi iz l. 1919. V nasprotnem
slučaju ne smejo podpisati pogodbe.

Družina zastupljena po gobah

FIRENZE, 28. Neki Ranieri Bottati iz
Putigliana je včeraj nabral par kilogramov
gob, katere je skuhane použila družina,
obstoječa iz 12 oseb. Par ur pozneje so
napadle celo družino hude črevesne bole-
čine, katere so povzročile strupene gobe.
Družina je bila sprejeta v opasnem stanju
v mestno bolnico.

Hudo neurje na Sardiniji

CAGLIARI, 28. Nad pokrajino Trascen-
ta se je utrgal oblak, ki je povzročil hudo
neurje. V nekaterih krajih je padala toča
debela kot oreh, spremljana od nalivja,
ki je uničilo skoro popolnoma pridelke.
Voda je pokrila polja do 50 cm visoko.

Precejšnja škoda je zaznamovati na hi-
šah, cestah in pri živini. Trije pastirji so
umrli. Na kraj nesreče sta se podala on.
Cao in podprefekt, da določita višino
škoda in odredita vse potrebno v korist
nesrečnim prebivalcem.

Prvi sneg v Italiji

IVREA, 28. Danes smo imeli v Aosti
prvi sneg, ki je dosegel na Courmayeur že
lepo višino 7 metrov.

Obvezno delo na Bolgarskem

SOFIJA, 28. Te dni stopi v veljavo,
četudi z malimi spremembami, zakon, ki
ga je izdal Stambulinski 5. januarja 1920
in ki uvaža na Bolgarskem obvezno delo
za vse državljane od 20 do 40 let za dobo
osmih mesecev za moške in štirih me-
secev za neporočene ženske od 16 do 30
let. Oproščene so poročene ženske, po-
sebnost kmetijskih slojev, kakor tudi musli-
manke in vsi družinski načelniki.

znajanja italijanske javnosti s kulturnimi
vrednotami Jugoslovencov. so dragocen
prispevek k dosegu tega cilja. Mi smo bili
sicer že večkrat v navzkrižju z gospodom
Urbanazom, tu pa mu moramo lojalno pri-
znati, da vrši zares dobro delo na korist
obeh narodov,

Kriza v Jugoslaviji vedno na isti točki

»Stara etapa krize, staro stališče ožega
bloka, stare zveze širšega bloka«

BEOGRAD, 28. (Izv.) Po Davidovičevem
odhodu v Vrnjačko banjo je nastalo v po-
litičnih krogih pravo mrtvilo. Verjetno je,
da se kriza reši šele koncem tedna. Vladni
krogi si še vedno prizadevajo, da bi prišlo
do koalicijske vlade, v katero bi vstopili
radikali, demokrati in pristasi slovenske
ljudske stranke. Ožji blok je že v bistvu
pristal na pojorje radikalcev za vstop v
vlado. Vodenji vseh strank stremijo za
tem, da bi se dosegel sporazum.

Pred odhodom Davidoviča se je vršila
konferenca vlade, na kateri je bil določen
Korošec za nekakega namestnika Davido-
viča. Dr. Korošec je tudi prevzel izdajanje
oficijelnih obvestil o položaju. Že sinoči je
objavil naslednje poročilo:

»Stara etapa krize, staro stališče ožega
bloka, stare zveze širšega bloka«

Odičen član vlade je pojasnil ta komu-
niko tako-le: »Stara etapa« pomeni, da v
politični situaciji ni nič novega. »Stara
stališče ožega bloka« pomeni, da se od-
nošaji med grupami v vladi niso izpreme-
nili. »Stare zveze širšega bloka« pa znači,
da v zvezi z Radićem ni nič novega.

Kongres »Ženske Male antante«

BEOGRAD, 28. (Izv.) Danes se je vr-
šila otvoritev kongresa »Ženske Male
antante«. Na dnevnem redu so različna
važna vprašanja; kongres pa bo posvetil
veliko pozornost zaščiti nezakonitih
otrok. Na kongresu so zastopana ženska
udruženja iz Čehoslovaške, Rumunije,
Poljske, Grške in Jugoslavije. Bolgarska
ni zastopana, ker niso bila povabljena
ženska udruženja na Bolgarskem. Kongres
se zaključuje 3. novembra.

Zinoviev o angleškem pismu

Konservativci se poslužujejo poljskih avan-
turistov — Danes se vršijo volitve v
Angliji

MOSKVA, 28. V zadevi londonskega
pisma je Zinoviev izjavil častnikarjem sle-
deče: Pismo z dne 15. septembra 1924, ki
se pripisuje moji osebi, je falzifikat. Or-
ganizacija, kateri predsedujem, se ni nik-
dar uradno imenovala izvršilni odbor
tretje komunistične internacionale, mar-
več Komunistični internacionalni izvršilni
odbor. Ravnotako je napačen podpis
predsednika imenovanega urada. Datum
pisma je tudi nerodno izbran, kajti 15.
septembra sem se nahajal iz zdravstvenih
ozirav v Kislovodsku in sem bil popolno-
ma nesposoben, da bi podpisal kakršnos-
bodi uradno pismo.

Zinoviev nadaljuje: Niti najmanj ne
dvomim, da vršijo komunisti v Angliji
prav vestno svoje naloge; sicer bi angleška
buržoazija ne bila prisiljena, da se posluži
proti njim v času volilne borbe tako
podlih sredstev, kakor je ono falzificirano
pismo.

Kdo je torej falzificiral pismo, ki se
pripisuje Internacionalnemu izvršilnemu
odboru? Zadovoljiv odgovor bi lahko dal
dnevnik »Daily Mail«, glasilo angleških
konservativcev. Pismo je bilo objavljeno
par dni pred volitvami, in to radi tega,
da ne dospe naš demanti še pravočasno
v Anglijo. Ni težko si razložiti, zakaj so se
konservativni voditelji zatekli k tako za-
hrbtnemu sredstvu. Hoteli so brezdvomno
povzročiti zmešnjavo v vrstah onih volil-
cev, ki odobravajo angleško-rusko po-
godbo.

Le težko je razumeti, kako je angleško
zunanje ministertvo, ki mu načeljuje Mac-
donald, dovolilo, da se izrabljajo v Angliji
takdo bedasta sredstva v volilni borbi.

Vesti iz dobro poučenih ruskih virov
pravi, da obstoja velika verjetnost, da
je bilo imenovano pismo fabricirano v
poljskih krogih. Lahko domnevamo, da se
nahaja na Poljskem skupina avanturistov,
ki izdelujejo take falzificirane dokumente
in jih ponujajo inozemskim vladam, ko
potrebujejo slednje takih pripomočkov.

Volitve, ki se vršijo jutri, bodo jasno
pokazale, kako korist oziroma škodo je
prinesel konservativcem imenovani falzi-
fik.

Zinoviev, Buharin in Preobraženski
obiščejo Evropo

MOSKVA, 28. Glasom sklepa komu-
niistične internacionale bo obiskala dele-
gacija, obstoječa iz Zinovieva, Buharina
in Preobraženskega, v najkrajšem času
glavna mesta Evrope, da prouči primerna
sredstva za okrepitev komunizma v za-
padni Evropi.

Namen falzifikatorjev — onemogočiti rati-
fikacijo angleško-ruske pogodbe

MOSKVA, 28. Predsednik izvršilnega
odboru Rikov je izjavil na zborovanju
imenovanega odbora sledeče:

Prijateljski odnosaj med ZSSR in An-
glijo ne donajajo korist le tem dvem dr-
žavam, marveč vsemu svetu. Sovjetska
 Rusija zasluži miroljubno internacio-
nalno politiko; zato moramo tem oostreje
obsojiti zadnji incident s potvorenjem pi-
som, ki naj bi kalil naše dobre odnose
z Anglijo. Sovjetska vlada ni nikakor se-
stavila znanega londonskega pisma. Gre
za nesramen falzifikat, ki naj bi predvsem
škodil laburizmu v volilni borbi in skle-
njeni angleško-ruski pogodbi. Niti tre-
nutka ne smemo dvomiti, da so falzifika-

torji nameravali s tem pismom ovirati rati-
fikacijo angleško-ruske pogodbe in zbliz-
žanje ZSSR s Francijo.

Rakowsky poslanik v Parizu?

PARIZ, 28. Listi zatrjujejo, da je jako
verjetno, da bo francoska vlada danes
uradno objavila svoj sklep za priznanje
sovjetske vlade de jure. Po zatrdilu listov
se diplomatski odnosi takoj vzpostavijo.
Sedanjí načelnik ruske misije v Lon-
donu Rakowsky prevzame najbrž posla-
niško mesto v Parizu. Urednik lista
»Temps« Jean Erdette odide v Moskvo
kot poslanik Francije. Komisija, ki ji na-
čeljuje Demanzie, je baje dobila nalog, da
prouči v Parizu vprašanje dolgov fran-
coskih zasebnikov v Rusiji.

Nemčija pripravljena do odkritega sode-
lovanja v Društvu narodov

BERLIN, 28. Kancelar Marx je v svo-
jem govoru pred državnim zborovanjem
zahteval, da se oprosti Nemčijo vojaškega
nadzorstva, in je rekel, da bi morala Nem-
čija, obsegajoča cel nemški narod, dobiti
kolonije, če hoče zopet razpolagati z
ozemlji za izmenjavo surovin in proizvo-
dov. Teza krivde Nemčije same je bajka
— je izjavil Marx — in je dodal, da za-
hteva Nemčija svojo prostost glede pri-
znajanja po versailleski pogodbi le iz mo-
ralnih ozirav. Večina nemškega naroda
želi miroljubnega razvoja Evrope in ce-
lega sveta. Nadalje je kancelar omenil, da
je po londonskem dogovoru, ki vsebuje
kal za popolnejšo rešitev, vprašanje repa-
racij v polnem teku. Vprašanje razoro-
žitve je bilo sedaj rešeno enostransko.
Naj pričnejo tudi oni z razoroževanjem —
je izjavil Marx in je dodal —, da je Nem-
čija pripravljena do odkritega sodelovanja
v Društvu narodov, čeprav ima to še
mного napak. Govorec o notranji politiki
je poudarjal Marx dolžnost, da se morajo
vse stranke naslanjati na konstitucijo-
nalnost, katero morajo pripoznati kot ju-
ridično podlago. Vlada bo delovala na to,
da bo ustvarila nemškemu gospodarstvu
s pomočjo trgovinskih pogodb stališče, ki
ga mora zavzemati v mednarodni trgovini.
Potreba izvoza bo, kar se tega tiče, urav-
nala nemško zadržanje. Slednjič se je kan-
celar spomnil, da se nahaja del nemškega
ozemlja še pod tujim narodom, pri čemur
pa je dodal, da je dala sporazumna poli-
tika zadnjega leta neoporekljive uspehe,
radi česar bodo morale volitve zagotoviti
nadaljevanje take politike.

Izgube skrajnih strank v Hamburgu

BERLIN, 28. Včeraj so se vršile volitve
v hamburgsko zbornico, ki so zaznamovale
močno nazadovanje ekstremističnih strank.
Ce primerjamo rezultat teh volitev z onim
volitev v Reichstag, ki so se vršile pre-
teklega maja, opazimo, da so komunisti
izgubili 33.000, nemški narodnjaki 30.000
in socialni demokrati 24.000 glasov, med-
tem ko so socialni demokrati in središče
nemških narodnjakov obdržali svoja mesta.

DNEVNE VESTI

† Monsignor Fran Kosce

Včeraj popoldne je zatisnil svoje blage oči
tržaški stolni kanonik, gosp. Fran Kosce, v
visoki starosti 82 let po daljšem bolehanju.
S pokojnikom odhaja iz vrst naše duhovščine
mož, ki je užival zbog svojih vrlin, uma in
srca vsesplošno spoštovanje. Pokojnik je bil
najskromnejša duša, ki sam ni silil nikjer
v ospredje ter je najraje vse svoje moči in spo-
sobnost posvečal le svečeniškemu zvanju.
Pri vsem tem pa je imel, kot nepremično
zvest in neomajno značen slovenski sin,
vedno pravo razumevanje za položaj in po-
trebe svojega naroda. Če ga je narod v si-
klical na plan, Fran Kosce se je odzval po-
zivil. En primer: V začetku devetdesetih let
— leta se ne spominjamo natančno v tem
hipu — so se nam bližale mestne, oziroma
deželnozbornske volitve. Drugi okraj, v kate-
rem je pokojnik služboval kot župnik na Ka-
tinari, je bil po splošni sodbi absolutno iz-
gubljen za našo stvar. Nese politično društvo
»Edinost« pa se je vendar odločilo za borbo
tudi v tem okraju. Ali, kje najti kandidata,
ki bi mogel uspeti proti takemu vsemožnemu
protikandidatu, kakršen je bil znani Leopoldo
Mauroner? V tej zadevi se je naše politično
vodstvo obrnilo do župnika Kosca. Poslala
je k njemu svoja odbornika dr. Edvarda Sla-
vika in Maksa Čotiča s prošnjo, naj bi prevzel
slovensko zastopstvo za ta ogrožen okraj.
Težko je bilo pokojniku in dolgo se je boril in
upiral. Slednjič pa se je udal, četi: če mislite,
da mora biti, sprejemam tudi tako breme! Si
smo v boj in — zmagali! In mož je najvest-
nejše in neustrašno vršil naloge branitelja
koristi in pravic svojega naroda, tako da je
bil po nekem svojem nastopu predmet silnih
napadov v nasprotnem časiopisu.

Tudi sicer je imel pokojni kanonik vsekar
odprto srce in roko za potrebe svojega ljud-
stva. Bil mu je doberotnik ob vsaki priliki.
Poznal je le... ljubezen in dolžnost: kot glo-
boko veren duhovnik in sotrudnik za napredek
svojega naroda. Da pozneje ni stopal več v
javnost, vendar se je v razgovorih s tedanjim
glavnim urednikom našega lista vedno živo
zanimal za naše kulturno in socialno snovanje.
Smrt kanonika Kosca pomeni hud udarec
za tržaški kapitelj in posebej še za škofjsko
pisarno. Z redko vestnostjo in vztrajnostjo
je vršil naloge pregledovalca cerkvenih raču-
nov do — zadnjega. Na potu v pisarno, v
petek popoldne je obnemogel in so nezveste-
nega prepeljali na dom. Za njegove velike
zasluge na cerkvenem polju je povzdignjen do
časti papeževskega prelata. Pokojnik je bil ro-

Smrt zakoncev in štirih otrok s svetilnim
plinom

BERLIN, 28. V mestu Halle ob reki
Saali je našla policija družino zidarja
Wettmanna, ki obstoji iz zakoncev in šti-
rih otrok, mrtvo radi zadušitve s plinom.
V bližnji hiši so opazili, da je bila plinova
cev preluknjana in da je puščala plin
skozí celo noč. Zjutraj so dobili zidarjevo
družino v zadnjih zdihljajih.

Ameriška spomenica perzijski vladi

PARIZ, 28. Celinska izdaja »Chicago
Tribune« ima iz Washingtona vest, da je
državni kabinet poslal perzijski vladi spo-
menico, v kateri energično protestira proti
ustavitvi obsojbe Sered Usteina, ki je
nahujskal množico in ki je ubil ameriškega
poslanika Imbryja.

Mornarica vesil pred Tien Tsinom

TIEN TSIN, 28. Včeraj je izkrcala ame-
riška križarka nad 100 oboroženih mor-
narjev, ki so se takoj napotili v Peking.
Semkaj so dospela ena angleška, ena
francoska, ena italijanska in dve japonski
torpedovki. Zasadile so se v reki Švelin
vlak, napolnjeni z vojniki, ki so prišli iz
Shanghai-Kwana in so namenjeni proti
Pekingu, stojijo nekaj kilometrov oddalje-
ni od Tien Tsina.

Koncentracija japonskih čet na Kitajskem

LONDON, 28. List »Temps« dobiva iz
Tokija: V slučaju, da bi Kitajska na ka-
terisidobi način kršila bokerski protokol,
ki zabranjuje, kakor znano, sleherno vo-
jaško operacijo vzdolž železnice, ki vodi
iz Tien Tsina v Peking, ima japonska
vlada pripravljene čete, da lahko ščitijo
interese svojih državljanov in interese
Evropejcev.

List dostavlja, da namerava Japonska,
ne da bi kršila določbe bokerskega pro-
tokola, koncentrirati večjo množico čet
na Kitajskem, da zaščiti svoje interese.

Dijak umoril policijskega prelektora

BUKAREST, 28. Romunski brzojavni
urad javlja, da je neki mladenič Silea
Codrean umoril policijskega prefekta v
Jassyju, ki je moral večkrat nastopiti
proti nemirnim dijakom. Ta umor se pre-
pisuje le maščevanju. Omenjeni dijak je
ranil tudi dva policijska komisarja, ki sta
ga hotela aretirati. V mestu je popolen
red.

Ziv sežgan.

DOMODOSSOLA, 28. Stojtnja alpincev se
je vrnila s konji v svoje zavetišče, katero so
imeli v stari planinski koči. Ne zna se iz ka-
terih vzrokov je koča bila naenkrat v pla-
menu. Vsi vojaki so pravočasno zbežali iz
bližnje goreče koče, le eden se ni mogel re-
šiti, ker ga je v spanju dušil dim. Plameni so
ga napadli in so ga med spanjem popolnoma
sežgali. Vojaško povelništvo je začelo s pre-
iskavo.

Biserna maša Matije Sila

V nedeljo je daroval v Tomaju biserno mašo
bivši tomajski župnik in dekan, častni ka-
nonik Matija Sila. Slovesnost je pričela ob
10. Duhovščina je šla po jubilarja v njegovo
stanovanje, kjer mu je v nje imenu domači
župnik Albin Kjuder izročil lepo palico, iz-
delano že leta 1913, ko je imel Matija Sila
obhajati svojo zlato mašo, a je ni obhajal,
ker mu je tiste dni prej njegov pokojni brat
Jakob hudo obolel. Opi na palico se je ju-
bilar v spremstvu duhovščine podal v župno
cerkev, ki je bila natlačena polna vernikov,
kjer je najprej zapel »Pridi stvarnik sv. Duha«,
a nato je njegov brat Fran Sila, župnik svi-
janski, odmolil nad njim molitve, ki se oprav-
ljajo o prilikah zlate ali biserne maše. V
krasnem govoru je potem dom. župnik spletel
sedem biserov okoli glave jubilarjeve ter
opisal njegovo delovanje v vinogradu Gospodo-
vanju. Sledila je sv. maša, ki jo je jubilar
pel s krepkim glasom ob asistenci svojega
brata in domačega župnika ter peters drugih
duhovnikov. Zaključila je službo božjo za-
hvalna pesem, nakar se je brat jubilarja v
glinjivih besedah zahvalil duhovščini, županu,
občinskemu starešinstvu tomajskemu ter
vsem vernikom prostrane tomajske župnije za
čast, ki so jo izkazali jubilarju, nakar je du-
hovščina spremlja jubilarja v njegovo stano-
vanje. — Ob 1. je bil v župnišči jubilarja na
čast obedi, ki ga je priredila tomajska občina.
Na obedu je bila duhovščina, polnoštevilno
občinsko starešinstvo z županom Jos. Grb-
cem na č

dovršil na nemški gimnaziji v Trstu, bil je vedno odličnik, bogoslovje pa v Gorici. Dne 24. X. 1863. ga je tedanji tržaški škof Jernej Legat posvetil v duhovnika. Služboval je kakor duhovni pomočnik v Dekanih, na Voloknem, na Opčinah in pri Sv. Jakobu v Trstu. L. 1871. je postal župnik v Rodiku, leta 1877. se je preselil kakor župnik v Repentabor in leta 1894. je postal župnik in dekan v Tomaju. Leta 1908. je postal častni kanonik tržaškega kapitlja. Baval se je tudi s pisateljevanjem. Dpisoval je v razne časnike. Leta 1882. je priobčil v »Edinosti« kratke obris zgodovine Trsta, ki je izšel tudi v posebni knjižici. Imel je lepo zbirko knjig, ki jih je izročil novoustanovljeni dekanijski knjižnici tomajski. Matija Sila je bil tudi soustanovitelj in več let načelnik tomajski Hranilnice in posojilnice, soustanovitelj bralnega in pevškega društva. Matija Sila je mož stare korenine, ki ni prikrival svojega rodoljublja, ampak je bil vedno očit; jasno je povedal, kar je imel na srcu. Čast takemu možu!

Tako je naše ljudstvo!

V Crnemkalu, v dekanski občini, je bil izvršen strašen zločin. Dva organa javne varnosti sta izdihnila svoje milo življenje pod zločinskih rok. Zločinec je že v rokah pravice, ki mu prisodi zaslužen kazen za njegov zver, ki čini. Kakšni nagibi ali nameni so ga navedli do takega zločina, ni še znano javnosti.

Potrebo pa je, da ob tej žalostni priliki ugotovimo nekatera važna dejstva.

Zločinec ni tamonjski domačin, ampak je prišel preko meje. Pač pa je naše krvi. Beležimo to odkrito in nikakega razloga nimamo, da bi potajevali to dejstvo. Saj to ne meče nobene sence na skupnost našega plemena. Saj ima vsak narod tudi izvršce. Tako nesrečno bitje je tudi morilec obeh orožnikov v Crnemkalu. Poročajo namreč, da ni bil to njegov prvi zločin, marveč da ima že mnogo grdega na svoji vesti. Prijeli so ga varnostni organi sosednje jugoslovanske države. S koliko vnmemo so se lotili zasledovanja, govori dejstvo, da so ga zalotili že v par dneh.

Na naslov vseh tistih, ki tako radi sumničijo naše ljudstvo kot nekulturen in ki divjasto nagnjen element, in ki vsak grdi čin posameznega našega človeka, skušajo pripisovati skupni svojstvenosti našega plemena, podčrtnemo znamenito dejstvo, da je ta zločin **globoko pretresel vse domače prebivalstvo**. Žalost našega ljudstva je bila resnična in splošna. Že radi zločina samega na sebi, pa tudi iz sočutja do obeh obeh žrtev. Ta žalost in to sočutje sta prišla na pogrebno do popolnega izraza. Videli so to zastopniki oblasti na svoje oči. Koprski podprefekt De Suni je to posebno naglašal v svojem govoru. Istotako je bilo pred par leti v Koprivi, ko je bil umorjen tamonjski orožniški brigadir. Vse ljudstvo je kar tekmovalo, da bi pokazalo svojo žalost in sočutje na čim vidnejši način.

Bil je v obeh slučajih še poseben razlog za to, ki ga moramo posebno poudariti. Oba brigadirja, v Koprivi in Crnemkalu, sta bila poštenjaka, vestna v svoji službi in obenem dobrohotna napram prebivalstvu. Nista mu povzročala nepotrebnih stisk, marveč sta mu šla na roko, kolikor sta mogla v svojem službenem delokrogu. Zaključek iz tega dejstva? Ne res, da bi bilo naše ljudstvo — kakor moramo čisto slišati od izvestnih strani — zakrknjeno in načeloma nasprotno državnim organom. Marveč resnica je ta, da jih čini in spodbuja, če si znajo pridobiti njegovo zaupanje s pravičnim, nepristranskim in dobrohotnim postopanjem! Taka javna funkcionarija cenijo naše ljudstvo kot zaščitnike njegovih interesov. Taki funkcionariji gladijo pot k pomirjenju in mirnemu sožitju. Taki naj bi bili predstavniki države v vseh granah javne uprave, pa bi hitro prišlo med prebivalstvom in upravo do razmerja, ki bi bilo v korist za obe strani. Posebno pa še, če bi znali govoriti z ljudstvom v njegovem jeziku!

Taka je resnica o našem ljudstvu, ki naj bi jo najresnejše uvaževali in izvajali iz nje primerne posledice tisti, ki pošiljajo svoje organe med naše ljudstvo!

Navskrižja v fašistovskem taboru

V političnih krogih mnogo govorijo o nekih navskrižjih, ki so nastala med »čistimi« (najekrajnejšimi) in tistimi fašisti, ki so prišli iz tabora nacionalistov. Vzroki za ta navskrižja so baje naslednji: Zadnja imenovanja prefektov da so se izvršila po želji nacionalistov. Nacionalisti so hoteli, naj se za novega poveljnika milice imenuje general Guglielmotti, dočim so čisti hoteli generala Gandolfo, ali generala Graziani. »Čisti« so hoteli, naj se direktorji stranke odpravijo ter imenuje politični tajnik v osebi Farinaccija. Mussolini pa se je temu uprl. Tudi to pripisujejo »čisti« vplivu nacionalistov. Seveda ne smemo pripisovati tem navskrižjem prevelike važnosti, ker je nad vsemi še vedno železna roka vodje Mussolinija. Kvečjemu so simptomatična kot znak, da sta tako-le »pod vodo« dve struji, ki se borita za nadvlado v fašistovskem taboru.

Politično dr. »Edinost« v Trstu

Radi preoblike poala bo naš urad do konca tega meseca, 31. oktobra, za stranke popoldne zaprt. Sprejemalo se bo le jutraj od 9. do 13. ure.

Urnik prodajalca za prihodnje praznike

Vse prodajalne jestvin in delavskih zadrug, mirodinice, pekarnice, mesnice itd. bodo imele ob priliki bližajočih se praznikov naslednji urnik: V soboto, 1. novembra — praznik Vseh Svetih — odprto celo dan; v nedeljo, 2. nov. zaprto kakor navadno ob nedeljah; ponedeljek, 3. nov. — praznik sv. Justa — zaprte ob 14.; torek, 4. nov. — državni praznik — splošno zaprte trgovin, razen pekarn, ki bodo odprte do 11.

Himen. Dne 26. t. m. se je poročil v Mariboru g. Anton Požar, večletni član »Št.-jaskobske čitalnice« z g.čno Olga Sern. Odbor »Šentjakob, čitalnice« kliče novoporočence iz srca: Bilo srečno!

Prisega prostovoljne milice se je izvršila včeraj v Trstu ob 11. uri na trgu Unità. Svečanosti so se udeležili prefekt Moroni, podprefekt Delli Santi, župan Pitacco, škof Fogar in razne druge osebnosti.

Ovada proti upravnemu svetu »Banca Adriatica«. Včeraj popoldne je odposlalstvo konsorcija upnikov zavoda »Banca Adriatica«, ki je bilo izvoljeno na nedeljskem zborovanju, vložilo pri drž. pravdniku dr. J. Beniciju ovadbo proti upravnemu svetu omenjene banke. V odposlanstvu so bili cav. Sangusetti, ing. Piani, Amodeo Silbera in Cumbat.

Odlikovanje prof. Cvijčica. Predsednik čehoslovanske republike je podelil odličnemu jugoslovanskemu znanstveniku, univerzitetnemu

profesorju dr. Jovanu Cvijčicu v priznanje za sluz, ki si jih je pridobil na polju znanosti, red Belega leva.

Popravek. V nedeljski številki našega lista objavljeni članek »Naš denar v naše posojila, nicle« je prišel pomotoma v uredniški del lista (Gospodarstvo) mesto pod »Poslano«.

Razpisana mesta nasodnjih v Jugoslaviji. Oda se mesto starešine državnega pravdnika v Novem mestu ali pa mesto državnega pravdnika, ki bi se morda zaradi tega izpraznilo v področju višjega državnega pravdnika. — Pri prosvetnem oddelku v Ljubljani je namestiti dva pisarja kot uradnika II. kategorije. Prosilci morajo imeti zrelostni izpit. — Več mest sodnih slug se odda pri deželnem sodišču v Ljubljani in pri okrožnem sodišču v Mariboru ter eno mesto pri okrajnem sodišču v Litiji.

Pravilnik za inženirske zbornice v Jugoslaviji. Ministrski svet je na predlog ministra dr. Pečiča odobril pravilnik za ustanavljanje inženirskih zbornic v vseh onih krajih Jugoslavije, v katerih se nahajajo važne gradbene institucije. Da se more ustanoviti zbornica, je treba, da se priklasi najmanj 13 članov. V Beogradu se je že ustanovila centralna uprava.

Prireditev v Dekanih. Na dan Vseh svetih t. j. 1. novembra, priredi učiteljski pevski zbor v režiji gasilskega društva koncert z lepim programom. Istrani bodo imeli zopet lepo priliko slišati ta naš najboljši zbor. Pričetek koncerta ob 4. popoldne.

Društvene vesti

Vaje zbora učiteljske Zveze. Opozarjamo tt. pevce, da začnejo vaje v petek, 31. t. m. ob 20. uri. Kdor nima prenočišča, naj takoj javi.

»Čitalnica« pri Sv. Jakobu sprejema v dramatični krožek nove igralke moči, predvsem ženske. Prihlasi se lahko vsak zvečer od 20.30 dalje v dvorani DKD.

Slovenska čitalnica v Skednju. Odborova seja v četrtek, 30. t. m. ob 8.30 svečer. Naj nihče ne manjka.

Srednješkolsko združenje. Jutri, v četrtek, ob 9. seja v prostorih D. K. N. T. — Preds.

Iz tržaškega življenja

Zalosten epilog nesreče v openskem rikretariju. Včeraj popoldne je umrla v mestni bolnišnici deklica Albina Stojkovič iz Konkolne, o kateri smo poročali, da se je pred večerajšnjim popoldnem onesrečila v občinskem rikretariju na Opčinah.

Padel z lokomotive. Kurjač Fran Pisanelli, star 25 let, stanujoč v ulici Rena št. 1, je včeraj jutraj pri nakladanju premoaga na lokomotivo v kurilnici na glavnem kolodvoru, padel z lokomotive ter si pri tem zlomil desno roko v komolcu; pobil se je tudi po desnem stegnu. Dobil je potrebno pomoč v mestni bolnišnici, kamor se je zatekel.

Z nogo pod kolesom avtomobila. Kmet Ivan Caharija, star 62 let, iz Nabrežine, je včeraj jutraj peljal s kamenitimi ploščami naložen voz proti našemu mestu. Na cesti pod Kontoveljem je radi tresenja voza zadržalo par plošč na tla. Caharija je skušal spraviti plošče zopet na voz. Bil je skoro že gotov s svojim poslom, ko je privozil od zadaj tovorni avtomobil, kateremu se mož ni utegnil umakniti. Sprejdenje kolo mu je šlo preko desne noge ter mu jo zlomilo. Sofer se ni zmenil za nesrečo; pustil je ponesrečenca na cesti ter jo naglo odkuril z avtomobilom. Caharija je bil prejeljan v mestno bolnišnico. Okreval bo v 4 tednih.

Požar na parniku »Laura«. Pol milijona lir škoda. Na prekoceanem parniku »Laura«, ki je last paroplovne družbe »Cosulich«, je včeraj jutraj izbruhnil požar, ki je povzročil veliko materialno škodo. Parnik je priplul pred par dnevi v naše pristanišče in se je zadržal ob hangarju št. 9 v prosti lukvi V. E. III., kjer so ga včeraj pričeli razkladati. Parnik je bil natovoren z bombažem, parafinom in ameriškano slanino. Ko so okoli 8. ure delavci odprli skladišče št. 4, kjer je bila naložena velika množina tega blaga, je puhnil iz notranjosti gost dim. Očividno je ogenj tlel že delj časa v skladišču, a se radi pomanjkanja zraka, ni mogel razviti; vnel se je bombaž, kakor se pogostoma dogaja, ako je velika množina tega blaga natlačena v zaprtem prostoru. Kapitan Čeh je dal mornarjem potrebna navodila za gašenje ter obvestil o dogodku pristaniški kapitan. Kmalu potem so dospeli na lice mesta gasilci, ki so se skupno z moštvo vlačila »Audax«, ki je tudi priplul na pomoč, lotili z vso vmeno gašenja. Čeprav je gost dim oviral delo, vendar je bil požar po poldrugournem delu popolnoma udušen.

Ogenj je uničil kakih 150 bal bombaža; ogromna množina vode, ki so jo vbrizgali v skladišče, je tudi pokvarila mnogo blaga. Škoda se ceni na približno 500.000 lir.

Radi razpečavanja kokaina je bil predvečerajšnjim aretiran 25-letni Marcel Feruzzi. Pri njem so našli par zavojčkov tega strupenega bolivijskega pridelka.

Vesti z Goriškega

Iz Ajdovščine. (Naša pošta). Zdi se nam, da je v teh čudnih časih že vsem preslo nekako v meso in kri, da nismo in nečemo biti z ničemer zadovoljni. Nič več nam ni prav, vse nam je narobe. Same krivice vidimo na vseh koncih in krajih. Zdi se nam samo vse to, smo rekli, kajti danes hočemo dokazati z navadno golega dejstva, da temu ni tako, da se nam ne godijo vedno same krivice, ampak, da to, kar se nam zdi večkrat, da ni prav, je popolnoma prav, če ne vsem, pa vsaj nekaterim, če tudi samo enemu. Torej k stvari! Kakor marsikje v kulturnih državah, smo imeli tudi mi v Ajdovščini, rekli bi, skoraj že od pamtljive, poštni urad, ki se je vedno nahajal v sredini našega trga v ponosni hiši na Lavričevem trgu. Ta poštni urad ni služil samo Ajdovščini, ampak tudi drugim okoliškim občinam, posebno sosednjim Sturijam. Da je ta poštni urad eden najvažnejših in največjih na deželi, nam ni treba goudarjati, saj je malo podeželskih središč, ki bi imela tako razvito trgovino in industrijo, kakor ravno Ajdovščina s Sturijami. Posledica temu je tudi živahen poštni promet. Vsi prizadeži so bili dolej prav zadovoljni s poštnim uradom, (to se pravi, da se prav razumemo, zadovoljni so bili le z lego poštnega urada), toda nekemu je naenkrat padlo v glavo, da temu ni tako. Začel je dvomiti, da bi bili vsi zadovoljni, in pričel daviti druge, da ni res, da bi imeli vsi enako daleč do pošte, ker oni na Lavričevem trgu v Ajdovščini jo imajo pred nosom, in tem je ravno najmanj treba, a oni iz Putrih in Zapuž, sploh s periferije, imajo neznanako daleč do nje. Vseled tega bi bilo pravico, da imajo ugodnosti pošte, to je, da jo imajo pred nosom, vsak en čas. Vseled tega je padel sklep, da morajo imeti odsele pošto oni, ki je doslej

niso imeli in oni, ki so jo imeli doslej pred nosom, naj jim veljajo opravi na pošti kot vsakdanji, za njihovo zdravje neobhodno potvaken sprehod. In tako se je tudi zgodilo. Od 6. t. m. dalje se nahaja poštni urad na skrajni periferiji, na samotni, v predzadnji hiši proti Gorici, v predmestju Putrih, kamor morajo rajzati dan za dnem v lepem in grdem vremenu, v prahu med težkimi in lahkiimi avtomobili in vozovi, v burji in dežju, vsi iz Sturij in Ajdovščine tja doli — do pokopališča. In vsi se jezijo, razen par njih. Posebno se jezijo Ajdovci čez Putrišane, češ, vzeli ste nam župana, podžupane, vzeli ste železnico, pokopališče, posojilnico, bolniško blagajno, hočete imeti cerkev in šolo, in sedaj ste nam vzeli še poštni urad? Ne in ne! — Toda mi bi jih potolažili, naj se pomirijo. Ali res ne vidijo koristi od preložitve poštnega urada? Naj le stopijo ob gotovih urah k Putrihom, pa bodo videli, kako ravno pošta pospešuje promet. Kakor procesija dere vse na periferijo s pismi, paketi itd., ta peš, oni na kolesu, ta na motorju, oni ponosno jahajo visokega vranca, v avtomobilu, kočiji itd., tako da je g. poštni upravitelj že začel misliti na to, da bo priredil v svojih že tako preobširnih uradnih prostorih posebno garažo. Ali ni to nič? Slišimo, da se ustanavlja vsled nastale potrebe še posebna transportna družba Curn, Batista & Co., ki bo delala gotovo krasne dobčke, posebno v deževnih dneh z našo slovito burjo, snegom itd. Torej vidite, vi sturjski, ajdovski itd. maikontenti, da je prav, da ne sme biti poštni urad v sredini vsega prometa, ampak zunaj, daleč od njega, ker zapomnite si: promet dela šele pošta in pošta ni za vas, ampak vi ste radi pošte! In ker se tudi mi s tem strinjamo, kličemo slavnemu poštnemu ravnateljstvu: Le tako naprej, ker s tem se poštni promet zelo razširja in se koristi prebivalstva pospešuje! Radi tega bi mi predlagali, da bi prihodnji mesec premeštili pošto najmanj na gmajno. Pešec.

Sklepi pokrajinskega upravnega odbora v Vidmu. Pokrajinski upravni odbor v Vidmu je na svoji seji dne 21. t. m. odobril sledeče zadeve naših občin:

Mesto Gorica: Najetje posojila v znesku 200.000 lir za zgradbo izvoznega trga; Sv. Križ na Vipavskem: imenovanje članov dobrodelne kongregacije; Podgora: pravilnik o davku na živino in pse; Cepovani: povišanje plače začasnemu občinskemu tajniku; Idrija: organični pravilnik; Podgora, St. Peter, Tolmin, Trenta: pravilnik o davku na živino.

Odložene so bile zadeve občine Bovec glede prodaje obveznic konsolidata v svrhu plačila dolga, občine Podgora glede pravilnika o davku na vozila in služničad in konečno občine Ponikve glede pravilnika o družinskem davku. Odoben je bil nadalje predlog deželne uprave glede nakupa poslopja za vojašnico kr. orožnikov v Vipavi.

Nepoklicani brivci. V Dornbergu, ki je velika vas, imajo poklicane brivce, ki pa imajo malo izvoljenecv, t. j. klijentov, ker jim njihove izvoljence odjemajo nepoklicani brivci. Radi tega so se poklicani brivci pritožili pri prvaških orožnikih proti nepoklicanim brivcem, ki so pa vseno izvoljeni od mnogih dornberških bradačev, češ, da ti poslednji izvajajo brivsko obrt, ne da bi zato plačevali obrtni davek. Radi tega so orožniki vložili proti nepoklicanim brivcem ovadbo.

Iz Vipave. Vipava dobi elektriko. To je novica, ki kroži ta teden po Vipavi iz ust do ust. Po dolgih, skoro tri mesece trajajočih, pripravah in posvetovanjih, smo prišli vendar enkrat do tega, da dobi naš trg potrebno električno razsvetljavo v kratkem. Vipavski trg je imel takoj po vojni po prihodu italijanske vojske v naše kraje, električno razsvetljavo, ki je pa trajala le do srede leta 1919. Preskrbelo jo je vojaško oblastvo ter hotelo prepustiti vipavski občini tudi motor. Ker pa je zahtevalo preveliko svoto denarja in bi se radi tega za razsvetljavo ne izplačala, se kupčija ni mogla izvršiti. Tako je bilo elektrike konec in ostali smo pri petrolejki do danes.

Za napeljava elektrike v našo občino ste se to leto potegovali dve družbi, ki sta predložili tudi tozadevne pogoje. Prva je bila delniška družba elektrarne na Huhlju iz Ajdovščine, druga pa delniška družba Brunner iz Podgora pri Gorici. Ta družba preskrbuje že z elektriko lastno ajdovsko tovarno tkanin.

Studij obeh ponudb je prevzel po inicijativi občine in pod njenim vodstvom pripravljali odbor. Člani tega odbora so bili g. notar Mozetič, g. Puncuh Franc, nadučitelj in vodja posojilnice v Slapu, g. Fajdiga ml., trgovec v Vipavi in drugi. O trudopolnem delu in dolperereševanju obeh predlogov je prišel odbor do zaključka in se odločil za Gorico. Pretekli teden so bili gospodje že v Gorici in pripravili vse potrebno za podpis pogodbe. Z delom prične družba takoj ter jamči, da dobi mo električno luč že do 15. februarja 1925. Zelja vsega prebivalstva je, da dobimo elektriko čimprej in čimbolj po ceni.

V nedeljo, 26. t. m. se je pripetil v Vipavi smešen ali, žalibog, resničen slučaj. Jutraj izve g. sindaco Petrovič Josip, da se pripelje g. Pisenti, bivši prefekt furanske pokrajine in velik prijatelj našega ljudstva, ta dan skozi Vipavo. Takoj naroči občinskemu slugi, ki je menda plačan od občine, naj gre takoj okrog ljudi in jim naznani, da naj razobesijo zastave. Uboგი gostilničarji in obrtniki, boječ se za svoje koncesije ter nekateri privatniki, poštni urad in geometerski urad, so takoj razobesili zastave. Zadnja dva celo državne. Čudno se nam zdi, kako je to mogoče, ker — kolikor je nam znano — ipa vsak urad predpisano, kdaj mora razobesiti zastave. A glej čudo: g. maršalo, pameten mož, opa-

zuje to početje Vipavcev in pošlje takoj orožnika v bližnjo gostilno poizvedovat, kaj je povod razobešanja. Orožnik mu tudi prinese takoj zaželeno informacijo in g. maršalo se smeje poda v svoj urad, kimajoč z glavo. Kakšne misli so mu rojile ta hip po glavi, nismo mogli dognati. Nekateri, ki so pozneje izvedeli, da so razobesili zastave radi bivšega prefekta Pisentija, ki ni pustil lanske leto, ko je bil še prefekt, kuhati našemu ubogemu kmetu žganje, so takoj ogorčeni odstranili zastave. Koncem konca je pa najlepša ta, da omenjenega gospoda sploh ni bilo v Vipavi niti do večera in tudi ne pozneje.

G. sindaco pa je doma premišljeval, kako zna biti včasih tudi prevelika gorečnost škodljiva.

Iz Slapa pri Vipavi. Naša občina je edina v ožji vipavski dolini, ki ječi že nad pet mesecev pod jarmom g. komisarja dr. Delpina, občinskega zadrževalnika, po volji fašja. Na to občno so izvajali fašisti največji pritisk in bili so gotovi zmage. Prišel je pa 6. april in z njim popoln poraz fašistov. Izven par glasov, sta odnesla lipa in srp vse glasove. Radi tega si je mislil g. politični sekretar dr. Delpin, da mora pokazati tako svojo moč in dati nepokorni občini pošteno lekciijo. S pomočjo fašja je dosegel pri vladi razpust občinskega sveta in imenovanje svoje osebe za komisarja z dnevnim bombončkom L 25. Ker pa so prišli gospodje do prepričanja, da naša vas ni tako nevarna, kakor so jo slikali, bo komisarijat v kratkem ukiniten in razpisane bodo nove volitve. Prepričani smo, da bodo naši vaščani napravili svojo dolžnost in ne bodo volili za listo, katero jim vsiljuje dr. Delpin in katera bi bila edino le njemu po volji.

DAROVI

V počastitev spomina g. Karle Ponikvar daruje g. Fran Povh L 20 Šol. društvu. Srčna hvala!

G. Sosič Ant. daruje L 50 sportnemu klubu »Jadran« — Hrpelje-Kozina. Najlepša hvala! Na svatbi Franceta Furlan z Leopoldo Hvala v Ajdovščini se je nabralo L 54 za Šol. društvo. (Denar hrani upravništvo).

V počestežnje spomina pok. K. Ponikvar daruje g. R. Srebotnjak L 15. Šol. društvu. Vesela družba v Bukovcah daruje L 8 za Šol. društvo.

G. I. Nussdorfer iz Trsta daruje L 5 Šol. društvu. Vsem cenj. darovalcem srčna hvala!

Eorzna poročila.

ogrsketrone	0.0905	0.0915
avstrijske krone	0.0322	0.0380
čehoslovanske krone	69.10	69.60
dinarji	33.35	33.65
leja	12.50	13.—
marke	—	—
dolarji	23.10	23.20
franki	120.50	121.—
švicarski franki	445.—	455.—
angleški funti papirnati	104.30	104.50
Benetijske (vojnoškodninske) obveznice	83.57	—

Mali oglasi

BRINJE, suho, čisto, kupim vsako količino po najvišjih cenah Kmetijsko-trgovsko društvo, Trieste, via Raffineria 4. 1401

KRONE, goldinarje, zlato, srebro, briljante, platin in zobovje kupuje in plačuje po najvišjih cenah znana zlatarna Triputti, Via Vincenzo Bellini št. 13. 1402

BABICA, diplomirana, govori slovensko, sprejema noseče. Ljubezna oskrba. Na željo zdravniška pomoč. Stroga tajnost. Via Bosco 10; prvo. 1399

TAPETNIK, zimničar, sprejme vsako delo na domu ali zanj. Solitario 11, I. 1410

ZAGARJI, izvežbani v izdelovanju železniskih hrastovih prenic, se iščejo. Delo zagotovljeno do maja meseca na progi Hrpelje-Pula. Prinesti je treba s seboj orodje. Sprejmejo se samo izvežbani delavci, ki to dokazujejo — če mogoče — s pričevali. Pojasnila daje Damiani, Via Giulia 49, Trst. 1398

Mons. Kosec Franc

prelat Nj. Sv. papeža, stolni kanonik-skolastik sv. Justa v Trstu, zlatomašnik

je po kratki boleznir mirno v Gospodu zaspal dne 28. oktobra 1924 ob 3 pop.

Pogreb se bo vršil dne 30. t. m. ob 2.30 pop. iz hiše žalosti via Risorta št. 3 k sv. Justu in potem na Katinaro.

Priporočamo ga čč. gg. sobratom in vernikom v spomin. TRST, 28. oktobra 1924.

Žalujejoči ostali.

Pogrebno podjetje »Nuova Impresa«, Corso V. E. III št. 47. 648

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

(154)

Roman.

»Strahom sem videla, kako ste užalili gospoda Bygraveja, gospod.« je pripomnila ironično. Vaša sreča je, da je gospod Bygrave dober kristijan in vam bo jutri odpustil.

Gospod Vanstone si je prihranil odgovor, toda drugič si je na tistem lasikal zaradi svojega predvidevanja in drugič je triumfal nad svojim iznajdljivim prijateljem.

Do to so bila kapitanova navodila preveč preprosta, da bi gospod Vanstone kaj pogršil, toda tretjega dne je napravil napako. Ko je izrazil svojo nevoljo zaradi življenja v Aldborough-u in željo, da bi šli od tu, je gospa Lecount predlagala, kot je pričakoval, Sv. Križ, toda namesto, da bi se avidežno obotavljaj, je takoj prihvotil.

Posledica tega pogreška je bila ta, da je gospa Lecount še dan poprej, kot je bilo izračunano, nadzorovala vsak korak svojega

gospodarja, ker mu ni verjela, da se je resno odločil od Bygravejev. Še celo ponoči se je prikladila iz svojega ležišča do vrat Noelove sobe prisluškovat, in vzhajajoče sonce je v svoje presenečenje videlo, da je neka dama vstala še pred njim. Toda zaradi modrih kapitanovih ukrepov ni odkrila nobenega tajnega obveščanja.

Naslednjega jutra se je gospod Vanstone zavedel svoje napake in jo je popravil na ta način, da je izjavil, da je še neodločen: za gospo Lecount je bila ta izjava opomin, naj bo še bolj čuječna.

Ta dan ni bilo nobenega pisma, za izprehod je bilo vreme elabo, gospod in upraviteljica sta sedela ves dan doma ter opazovala drug drugega. Zvečer se je Noel odločil. Vreme ga je jezilo, kraj mu je bil dolgočasen, bal se je, da ne bi zopet srečal gospoda Bygraveja, zato je hotel takoj jutri odpotovati v Sv. Križ, kamor naj mu gospa Lecount sledi, ko uredi vse njegove zadeve.

Sedaj ni upraviteljica resnično vedela, pri čem je, vendar pa ni popustila v čuječnosti. Zvečer je skrivaj odnesla ključ iz vrat in stala pri odprtém oknu, da bi videla, če pride kdo

S 1. NOVEMBROM oddam v najem eno, tudi dve krasni zračni solčni sobi z elektriko. Naslov pri upravništvu. 1397

CEVLJARSKI pomočnik, sposoben vsakega dela, se sprejme. Bavčar, R.emberk. 1395

DVE HARMONIKI znamke »Planer«, dve vrsti, 12 basov; 3 vrste, 12 basov, proda Rože v Rojanu. 1396

URARSKI učenec se sprejme takoj. Kazimir Kranjec, Trnovo, Bistrica št. 2. 1377

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra potrežba. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slav. vec. Via Giulia 29. 968

KRONE srebrne po L 2.05, goldinarje 5.50, 20 kronske zlate 92.— Via Ponders 61. 20

STARA, dobrovpeljana trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki, na Dolenskem, se da v najem, eventualno se tudi prodaja. Ponudbe pod »1000« na upravništvo. 1366

BRIVSKI pomočnik, se sprejme. Nastop po dogovoru. Josip Kolakovič, Ajdovščina. 1376

JODOPARILLINA

CISTI KRI

ALOJZI POVH

Piazza Garibaldi št. 2, I. n.

Telefon 3-29

Lasina tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se prepriča o cenah.

Odvajajno sredstvo

za odrasle in otroke

odvajalnik: čokoladni bonboni

ARRIBA

v lekarnah po